

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/10/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012210854
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012210854.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci žalobcu: Lesoochranské zoskupenie VLK, občianske združenie, so sídlom Tulčík 26, IČO : 313 03 862, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo : 7013/2012-1.10 (80/2012-rozkl.) zo dňa 23. augusta 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/2256/2012-78 z 8. novembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/2256/2012-78 z 8. novembra 2013 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného číslo : 7013/2012-1.10 (80/2012-rozkl.) zo dňa 23. augusta 2012, ktorým žalovaný ako príslušný správny orgán podľa § 61 ods. 2 a 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) na základe rozkladu žalobcu zastavil konanie podľa § 82 ods. 9 písm. a), v spojení s § 89 ods. 3 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) z dôvodu, že odpadol dôvod na konanie. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP a v konaní neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že mu trovy konania nevznikli.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že zákonným predpokladom podania správnej žaloby v správnom súdnictve je, aby žalobca preukázal, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím, ktoré je nezákonné (viď R 62/1998). Správny súd musí skúmať preukázanie ukrátenia práv žalobcu nezákonným

rozhodnutím ex offa. V tomto konkrétnom prípade žalobca nebol žiadateľom o udelenie výnimky k odstrelu medveďa hnedého. Je nesporné, že výnimka k odstrelu bola povolená žiadateľovi len na dobu určitú, t.j. do 15.12.2009. Nie je preto zrejmé, aká ujma na právach vznikla žalobcovi tým, že žalovaný zastavil rozkladové konanie z dôvodu uplynutia doby, na ktorú bola táto výnimka k odstrelu udelená. Preto mal krajský súd za to, že žalobca nepreukázal ukrátenie na svojich právach, ktoré mu vzniklo rozhodnutím o zastavení rozkladového konania.

V odôvodnení krajský súd ďalej uviedol, že sa stotožňuje s právnym názorom žalobcu o tom, že došlo k procesnému pochybeniu, keď žalovaný zastavil len rozkladové konanie, pričom mal zastaviť konanie celé. V tejto súvislosti zároveň poukázal na judikát NS SR, č. R 103/2011 konkrétne, že: „Formálne zopakovanie administratívneho konania nepredstavuje pre účastníka vo vzťahu k skutkovej stránke veci reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech.“

Taktiež nezohľadnil argument žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nedoručením prvostupňového rozhodnutia dôvodiac tým, že prvostupňové rozhodnutie bolo žalobcovi doručené po uplynutí doby udelennej výnimky, žalobca podal voči nemu rozklad a v rozklade bolo rozhodnuté spôsobom, ktorý je predmetom tohto konania.

Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžp/3/2011 zo 17. apríla 2012, na ktorý odkazuje žalobca zastal názor, že tento nie je možné použiť, pretože sa týka aktívne legitimovanej osoby na podanie správnej žaloby, pričom v tomto konkrétnom prípade (ktorý je predmetom tohto konania) žalobca na podanie žaloby aktívne legitimovaný nie je.

Záverom krajský súd poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžp/6/2013 z 25. septembra 2013, ktorým bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/1454/2012-69 z 12. apríla 2013 v obdobnej veci tých istých účastníkov konania potvrdený.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom uviedol, že súd prvého stupňa svojím rozhodnutím odobril taký postup žalovaného, keď neprerokoval zákonom predpísaným postupom, rozklad žalobcu proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým tento orgán povolil žiadateľovi výnimku na usmrtenie medveďa hnedého.

V odvolaní žalobca poukázal na to, že zastavením konania o rozklade, ktorý proti prvostupňovému rozhodnutiu podal, nastal stav, kedy sa stalo právoplatným prvostupňové rozhodnutie bez toho, aby boli splnené podmienky, ktoré správny poriadok pre nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia vyžaduje, a to v konkrétnom prípade, že ide o rozhodnutie, proti ktorému nemožno podať odvolanie (rozklad) a poukázal na to, že proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu rozklad podal.

Nesúhlasiac s názorom súdu prvého stupňa, že v konaní nepreukázal ukrátenie na svojich právach, ktoré mu vzniklo rozhodnutím o zastavení rozkladového konania dôvodil, že k ukráteniu na jeho právach došlo tým, ako už uviedol v žalobe, že bez ohľadu na ním podaný rozklad, rozhodnutie o povolení výnimky nadobudlo právoplatnosť.

V súvislosti s touto odvolacou námietkou skonštatoval, že z obsahu administratívneho spisu a listinných dôkazov je nepochybné, že prvostupňový orgán vydal rozhodnutie o povolení výnimky a v tomto rozhodnutí stanovil dobu, na ktorú udeľuje výnimku do 15.12.2009, pričom toto rozhodnutie nemohlo nikdy nadobudnúť právoplatnosť, keďže nebolo doručené všetkým účastníkom konania a preto sa nemohol stať právoplatným ani výrok obmedzujúci platnosť výnimky do 15.12.2009 a nemohol ani nastať účinok, že odpadol dôvod na konanie o rozklade, ktorý bol podaný v zákonnej lehote. Podľa jeho názoru žalovaný zastavil konanie o rozklade bez právneho dôvodu a týmto rozhodnutím v rozpore so zákonom umožnil nadobudnúť právoplatnosť rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, keďže proti nemu už ďalší rozklad podať nemohol, ktorý postup je navyše v rozpore s ustanovením § 52 ods. 1 správneho poriadku.

Poukázal ďalej na to, že jediným materiálnym dôvodom na zamietnutie žaloby (aj keď z formálneho hľadiska by rozhodnutie žalovaného bolo naďalej nezákonné) by bolo to, ak by na základe prvostupňového správneho rozhodnutia povolená výnimka nebola realizovaná, nakoľko by síce pretrvávala formálne nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, ale nemal by skutočný záujem na rozhodnutí o jeho rozklade, keďže k naplneniu cieľov jeho účasti v predmetnom konaní došlo tým, že výnimka povolená aj keď neprávoplatným rozhodnutím, nebola realizovaná. Uvedené sa však nevzťahuje na daný prípad, keďže ako vyplýva z hlásenia o usmrtení medveďa hnedého, výnimka udelená

prvostupňovým správnym orgánom bola dňa 5.11.2009 žiadateľom zrealizovaná. Preto podľa jeho názoru neexistoval žiaden dôvod, pre ktorý by súd mohol zamietnutím žaloby odobrať postup žalovaného, nakoľko jeho práva aktívne sa zúčastniť na konaní, vyjadrovať sa k podkladom rozhodnutia, podať proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu opravný prostriedok a tým dosiahnuť preskúmanie prvostupňového rozhodnutia boli porušené, a toto porušenie malo za následok porušenie jeho záujmov v tomto konaní, ktorým bola ochrana prírody, vrátane chráneného druhu medveď hnedý.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhol zmeniť napadnutý rozsudok tak, že zruší napadnuté rozhodnutie a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť resp. alternatívne navrhol konanie zastaviť.

Žalovaný vo vyjadrení poukázal na to, že bez právnej relevancie, či sa na prvostupňové rozhodnutie hľadá ako na právoplatné alebo neprávoplatné, keďže rozhodnutie v čase, keď žalobcovi ešte nebolo priznané postavenie účastníka konania, bolo časovo obmedzené do 15.12.2009, pričom účastníctvo bolo žalobcovi priznané až následne po uplynutí lehoty na realizáciu výnimky a ani právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorým bolo žalobcovi priznané postavenie účastníka konania nemohol mať na vec samú žiadny vplyv a správny orgán nebol oprávnený vo veci ďalej konať, keďže žiadny z účastníkov konania nenavrhol rozhodnúť o predĺžení lehoty v zmysle § 89 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z.

Uviedol ďalej, že nevidí žiadny zmysel zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia mu veci na ďalšie konanie a v tejto súvislosti sa stotožnil s názorom vyjadreným v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžp/31/2012 zo dňa 29.11.2012 v obdobnej veci, v ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje „... , že ochrana životného prostredia ako spoločného záujmu všetkých občanov Slovenskej republiky je dôležitou aktivitou a činnosťou združení na ochranu životného prostredia a na jeho rôznych úsekoch si jednoznačne zaslúži pozornosť a podporu. Avšak nielen na získanie všeobecnej podpory a rešpektu by mali zakaždým zvažovať účelnosť krokov, ktoré podnikajú, aby v konečnom dôsledku nemrhali svoju pozornosť a prostriedky na čisto formálne, obsahovo prázdne manifesty tak, ako je to v prípade tohto konania.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk , a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 OSP, v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP, rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 OSP, podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250i ods. 1 OSP, pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 82 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z., zo žiadosti o vydanie rozhodnutia musí byť zrejmé, kto ju podáva, akej činnosti sa týka a čo sa navrhuje. Každá žiadosť a s ňou súvisiace doklady musia byť

vyhotovené písomne a v štátnom jazyku.

Podľa § 82 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z., žiadosť sa podáva v dostatočnom časovom predstihu, spravidla najmenej 30 dní pred plánovanou činnosťou. Prílohou k žiadosti o vydanie súhlasu podľa § 13 ods., 2 písm. a), b)-e) a k)- m) , o) a o povolenie výnimky podľa § 14 ods. 1 písm. e), § 15 ods. 1 písm. e), g), h) , j) a § 16 ods. 1 písm. b) - d) a h) je aj súhlas vlastníka, správcu, prípadne nájomcu (ak mu takéto oprávnenie vyplýva z nájomnej zmluvy) pozemku, na ktorom sa má požadovaná činnosť vykonávať, ak žiadateľ nie je jeho vlastníkom (správcom, nájomcom).

Podľa § 82 ods. 9 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z., orgán ochrany prírody konanie podľa tohto zákona zastaví, ak dôvod na konanie odpadol.

Podľa § 89 ods. 3 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z., rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť dňom, uplynutím času, na ktorý bolo vydané.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo zastavené konanie o rozklade, ktorý podal žalobca proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo : 2495/2009-2.1 zo dňa 10.07.2009, ktorým sa povolila výnimka na usmrtenie medveďa hnedého podľa § 40 ods. 2 a 3 písm. c) zák. č. 543/2002 Z.z. zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) citovaného zákona v poľovnom revíri Prašivá.

Žalovaný rozhodnutie o zastavení konania o rozklade odôvodnil tým, že platnosť napadnutého meritórneho rozhodnutia MŽP SR vo veci žiadosti žiadateľa o odstrel medveďa hnedého v poľovnom revíri Prašivá skončila v roku 2009, pretože výnimka na odstrel medveďa hnedého povolená žiadateľovi bola časovo obmedzená len do 30.11.2009, prípadne do 15.12.2009. Teda napadnuté rozhodnutie stratilo platnosť uplynutím času v súlade s § 89 ods. 3 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. a bolo preto potrebné zastaviť konanie o rozklade proti tomuto rozhodnutiu podľa § 82 ods. 9 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z.

Prioritnou otázkou v odvolacom konaní, ktorú mal odvolací súd posúdiť, je správnosť tvrdenia súdu prvého stupňa o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o zastavení konania o rozklade.

Žalobca sa v konaní pred prvostupňovým správny orgánom i pred žalovaným domáhal neudelenia výnimky na usmrtenie chráneného živočícha - medveďa hnedého. Jeho záujem teda smeroval k ochrane tohto živočícha.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor ochrany prírody pre druhovú ochranu a CITES svojím rozhodnutím číslo : 2495/2009-2.1 z 10. júla 2009 povolil v súlade s § 40 ods. 2 a 3 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z. výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) citovaného zákona. Touto výnimkou povolil žiadateľovi (Poľovnícka spoločnosť Korytnica) usmrtiť - odstreliť - jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Prašivá odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30.11.2009 alebo do 15.12.2009.

Z hlásenia o usmrtení medveďa hnedého v roku 2009 v revíri Prašivá mal najvyšší súd preukázané, že dňa 5.11.2009 došlo k usmrteniu medveďa hnedého.

V danom prípade je nesporné, že vyhovie žalobe len z formálnych dôvodov, keď žalobca nadobudol postavenie účastníka správneho konania v súlade s právnym názorom obsiahnutým v rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/131/2009-136 z 30. septembra 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13. decembra 2011, teda až po realizácii povolenej výnimky, by neprinieslo zásadný zvrat v právach a oprávnených záujmoch žalobcu. Práve uvedená skutočnosť, je podľa názoru najvyššieho súdu, pre ustálenie nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu rozhodujúca. Preto odvolací súd zhodne s názorom vysloveným krajským súdom nepovažuje žalobcu v konaní o žalobe na preskúmanie

napadnutého rozhodnutia žalovaného za aktívne legitimovaného, a to práve z dôvodu nepreukázania, že by žalobca mohol byť napadnutým rozhodnutím alebo postupom žalovaného ukrátený na svojich právach.

Najvyšší súd považuje za potrebné ešte dodať, že nepopiera právo žalobcu ako účastníka správneho konania podať rozklad. Jeho podanie však po uplynutí času, na ktorý bolo prvostupňové správne rozhodnutie vydané, dokonca po realizácii výnimky, ku ktorej došlo dňa 5.11.2009, sa najvyššiemu súdu javí na účely správneho súdnictva ako bezcieľne dodajúc, že takýto postup žalobcu by bol namieste jedine v prípade, kedy by rozhodnutie súdu bolo spôsobilé reálnym spôsobom ovplyvniť výsledok správneho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto neprisvedčil námietkam žalobcu a napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/2256/2012-78 z 8. novembra 2013 ako vecne správny, stotožniac sa s jeho odôvodnením, postupom podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 vety prvej OSP tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože žalobca v odvolacom konaní nemal úspech.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.